

§ 40 Remiss: Betänkandet Vindkraft i havet – En övergång till ett auktionssystem SOU nr 89 2024

Ärendenummer: 2025-POL000022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden överlämnar föreliggande yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet.
2. Ärendet förklaras omedelbart justerat.

Ärendet justeras omedelbart.

Reservationer

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet (bilaga).

Kami Petersen (MP) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Vilmer Andersen (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Annette Linander (C) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Protokollsanteckning

Samtliga närvarande ledamöter för sverigedemokraterna gör bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Region Skåne har beretts möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet Vindkraft i havet – En övergång till ett auktionssystem (SOU 2024:89).

Sista svarsdag är 11 april och Region Skåne har beviljats uppskov till 28 april. Ärendet behöver därför justeras omedelbart.

Yrkanden

Anna Ingers (S) yrkar, med instämmande av Kami Petersen (MP), Vilmer Andersen (V) och Annette Linander (C), bifall till eget yrkande innebärande följande:

- att yttrandet, under ”utgångspunkter”, kompletteras med ett stycke om Sveriges elprisområden som en viktig orsak till högre elpriser i södra Sverige.
- att yttrandet, utifrån utredarens eget konstaterande, kompletteras med ett stycke som påtalar att fler åtgärder krävs för att öka utbyggnaden av havsbaserad vindkraft.

Anna Jähnke (M) yrkar bifall till ordförandens förslag och avslag på yrkandet från Anna Ingers (S) med flera.

Ordförande ställer de båda förslagen mot varandra och finner att regionala utvecklingsnämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Omröstning begärs och följande voteringsproposition godkänns av regionala utvecklingsnämnden:

Den som vill bifalla ordförandens förslag röstar ja.

Den som vill bifalla yrkandet från Anna Ingers (S) mfl röstar nej.

Omröstningen utfaller med 8 ja-röster och 7 nej-röster.

Ja-röster ges av Anna Jähnke (M), Niclas Nilsson (SD), Ann-Sofie Thuresson (M), Filip Hannjö (M), Teddy Nilsson (SD), Fredrik Ottesen (SD), Gustaf Hamilton (KD) och Olle Schmidt (L).

Nej-röster ges av: Anna Ingers (S), Ilmar Reepalu (S), Cecilia Olsson Carlsson (S), Viktor Eriksson (S), Kami Petersen (MP), Vilmer Andersen (V) och Annette Linander (C).

Regionala utvecklingsnämnden har därmed beslutat i enlighet med ordförandens förslag.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-03-14
2. Yttrande 2025-03-14
3. Vindkraft i havet - En övergång till ett auktionssystem SOU 2024:89 inklusive bilagor.

Vid protokollet

Anna Appelgren

Sekreterare

Justerat 2025-04-25

Anna Jähne
Ordförande

Anna Ingers
2:e vice ordförande

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Regionala utvecklingsnämnden 2025-04-25

9. Remiss Betänkandet Vindkraft i havet – En övergång till ett auktionssystem SOU nr 89 2024

Utredningen föreslår att dagens projektörsdrivna exploatering av havsbaserad vindkraft upphör till förmån för ett auktionssystem. Socialdemokraterna delar i stort Region Skånes yttrande men anser att yttrandet med fördel kan kompletteras med skrivningar om Sveriges elprisområden i utgångspunkterna för Skånes energiutmaningar samt påtala att det krävs fler insatser för att öka etableringen av havsbaserad vindkraft.

I yttrandet står det:

”Skånes elförsörjning är otillräcklig och den regionala elproduktionen är låg i förhållande till elanvändningen. Detta är en av orsakerna till högre elpriser i södra Sverige jämfört med övriga Sverige, vilket påverkar det skånska näringslivets konkurrenskraft och den regionala utvecklingen”.

En annan viktig orsak till högre elpriser beror på att Sverige är indelat i elprisområden. Dessa bör avskaffas och detta bör påtalas i stycket som behandlar Skånes utgångspunkter.

Utredningen angriper inte heller fullt ut problemet med att för lite ny vindkraft byggs. Utredaren konstaterar i utredningen att förslaget i sig inte kommer att ge ny havsbaserad vindkraft:

”Däremot leder förslaget inte ensamt till en ökad utbyggnad av havsvindkraften. Skälet till bedömningen är att en analys vi låtit göra visar att det under rådande marknadsförutsättningar helt eller i huvudsak saknas områden där exploatering kan ske på marknadens villkor, det vill säga utan sådan statlig prissäkring eller liknande åtaganden som tillhandahållits i de länder där utbyggnad skett”.

Detta bör tydliggöras i Region Skånes yttrande för att signalera att fler åtgärder och incitament krävs för att få till mer havsbaserad vindkraft. Särskild då yttrandet konstaterar att ”havsbaserad vindkraft är en av prioriteringarna inom ramen för färdplanen [effektkommissionen] och etablering av mer vindkraft är avgörande för att nå målet”.

Socialdemokraterna yrkade därför:

Att yttrandet, under ”utgångspunkter”, kompletteras med ett stycke om Sveriges elprisområden som en viktig orsak till högre elpriser i södra Sverige.

Att yttrandet, utifrån utredarens eget konstaterande, kompletteras med ett stycke som påtalar att fler åtgärder krävs för att öka utbyggnaden av havsbaserad vindkraft.

Då vårt tilläggsyrkande inte vann gehör reserverar vi oss till förmån för eget yrkande.

För Socialdemokraterna i Regionala utvecklingsnämnden
Anna Ingers (S)

Protokollsanteckning

Regionala Utvecklingsnämnden 2025-04-25

Ärende 9. Remiss Betänkandet Vindkraft i havet, övergång till ett auktionssystem.

Sverigedemokraternas avsikt var ursprungligen att inte delta i beslutet då vi anser att det i yttrandet från Region Skåne borde stå att det kommunala vetot mot vindkraftsetablering måste vara kvar.

I SOU 2024:89 föreslås att dagens krav på kommunal tillstyrkan (alltså att det kommunala vetot) inte ska överföras till det nya auktionssystemet. Skälet är att man vill gå över till ett planeringsorienterat system. I det system pekar regeringen ut områden för vindkraftsetablering, och projektörerna får koncession via auktion. Kommunernas roll förskjuts därmed till att vara en del av planeringssamverkan, snarare än att ha möjlighet att i efterhand stoppa projekt. Remissvaret är visserligen positivt till ökad samordning, men understryker samtidigt vikten av mellankommunal och regional samverkan och framhåller Regionplanen för Skåne som ett viktigt verktyg. Detta signalerar att regionerna vill få ett starkare inflytande i processen – vilket i praktiken kan minska kommunernas vetorätt, om regeringen lutar sig mer mot regionala än kommunala synpunkter vid sitt utpekande av områden. Så även om det inte uttryckligen sägs i RUN:s svar så hotas det kommunala vetot av den nya strukturen med statligt utpekade områden och auktionssystem i kombination med starkare regional planering. Det minskar kommunernas möjlighet att ensidigt stoppa projekt. Detta är en förändring som vi Sverigedemokrater motsätter oss då vi värnar det kommunala självstyret.

För Sverigedemokraterna Region Skåne

Niclas Nilsson (SD)

Teddy Nilsson (SD)

Fredrik Ottesen (SD)